

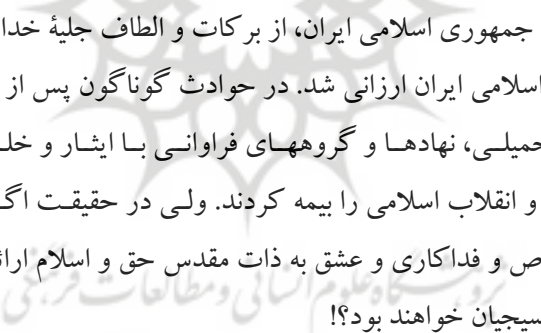
معرفی کتاب

حماسه سازان پایداری

فصلنامه مطالعات بسیج، سال دهم، شماره ۳۶، پائیز ۱۳۸۶

جمعی از نویسندگان، حماسه سازان پایداری، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۵، ۱۹۰ص.

مقدمه

تشکیل بسیج در نظام جمهوری اسلامی ایران، از برکات و الطاف جلیه خداوند تعالی بود که بر ملت عزیز و انقلاب اسلامی ایران ارزانی شد. در حوادث گوناگون پس از پیروزی انقلاب به خصوص جنگ تحمیلی، نهادها و گروههای فراوانی با ایثار و خلوص و فداکاری و شهادت طلبی، کشور و انقلاب اسلامی را بیمه کردند. ولی در حقیقت اگر بخواهیم مصداق کاملی از ایثار و خلوص و فداکاری و عشق به ذات مقدس حق و اسلام ارائه دهیم، چه کسی سزاوارتر از بسیج و بسیجیان خواهند بود؟!

بسیج شجره طیبه و درخت تناور و پرثمری است که شکوفه‌های آن بوی بهار وصل و طراوت تقین و حدیث عشق می‌دهد. بسیج مدرسه عشق و مکتب شاهدان و شهیدان گمنامی است که پیروانش بر گلدسته‌های رفیع آن، اذان شهادت و رشادت سرداده‌اند. بسیج میقات پابرهنگان و معراج اندیشه پاک اسلامی است که تربیت یافتگان آن، نام و نشان در گمنامی و بی‌نشانی گرفته‌اند. بسیج لشکر مخلص خداست که دفتر تشکیل آن را همه مجاهدان از اولین تا آخرین امضا کرده‌اند.

هنوز آوای ملکوتی خمینی کبیر^(ع) و بیان پر صلابت و استوار و دلنوازش، جانها و دلهايمان

را معطر و روشن می کند و روزنه‌ای به عالم ملکوت می گشاید تا در تار و پود این جهان نیچیم و اوج و تعالی مسیر الی اله را به نظاره بنشینیم؛ آنجا که می فرمایند: «من همواره به خلوص و صفای بسیجیان غبطه می خورم و از خدا می خواهم تا با بسیجیانم محشور گرداند؛ چرا که در این دنیا افتخارم این است که خود بسیجی ام...».

آری، در مکتب امام خمینی^(ره) بسیجیان همان مجاهدانی اند که عرفان و حماسه را با هم در آمیخته و بسان خود او که افتخارش را به بسیجی بودن می دانست، مقصد خویش را لقای الهی برگزیده‌اند و چند صباحی درنگ در این دنیای فانی را با همان عرصه جانبازی و جانفشانی و عشق‌بازی در راه حضرت حق می دانند... .

بسیج در منظر ملت ما نیز یادآور جانفشانی‌ها، رشادتها، از خود گذشتگی‌ها و فتوحات دلاور مردانی است که اقتدار و گمنامی را با هم در آمیختند و جمع اضداد را در زیباترین شکل و با ارزش‌ترین محتوا به نمایش گذاشتند. آری؛ بسیج رمز اقتدار ملت ما در اوج تنهایی کشورمان بود و با هیمنه خود، آن چنان رعبی در قلب دشمنان، ایجاد کرده بود که آنها از نام و چهره و آرمان بسیج وحشت داشتند.

بسیج، انقلاب اسلامی را بیمه کرد و در برابر هجمه‌های بنیان برافکن استکبار جهانی و ضد انقلابهای داخلی در اوان پیروزی انقلاب، با پایداری و استقامت از آرمانها و ارزشهای اسلامی انقلاب جانانه دفاع کرد و پیروزمند بیرون آمد. روشن است که این انقلاب و این نهضت پرهیمنه، بدون در اختیار داشتن دلاور مردان و زنان بسیجی به پیروزی نمی‌رسید.

آری؛ بسیجیان سلحشور ما با فرهنگ عاشورایی در دوران هشت ساله دفاع مقدس ثابت کردند که بازوی پرتوان ایران اسلامی در حمایت از ملت ایران و دستاوردهای شکوهمند انقلاب اسلامی می‌باشند و توانستند به یاری حضرت حق، طلسم قدرت مستکبران جهانی را درهم بشکنند.

امروزه نیز بسیج، رمز و راز تداوم انقلاب اسلامی و کشور و ملتمان و در یک کلام، اکسیر حیات آن است و بسیجیان نیز قدرتمندتر و آگاه‌تر از هر زمان دیگری آماده حضور در همه عرصه‌های انقلاب می‌باشند. گرچه امروز حضور بسیجیان در عرصه جنگ تحمیلی رژیم بعث عراق علیه ایران اسلامی پایان یافته، اما حضور بسیج در میدانهای سازندگی و عرصه‌های فرهنگی کشور ضرورتی اجتناب ناپذیر است که غفلت از آن، صدمات مهلکی

بر حیات انقلاب و استقلال کشور وارد خواهد آورد. پیامها و سخنرانی‌های مقام معظم رهبری دربرگیرنده دیدگاههای ایشان در قبال بسیج است. کتاب حاضر تلاشی برای استخراج و بیان دیدگاهها و رهنمودهای مقام معظم رهبری درباره بسیج است.

سازماندهی محتوایی

این کتاب در ده فصل به شرح زیر تدوین و تنظیم شده است:

فصل اول: کلیات؛

فصل دوم: جایگاه و نقش بسیج در حفظ و تداوم انقلاب اسلامی؛

فصل سوم: جایگاه و نقش بسیج در هشت سال دفاع مقدس؛

فصل چهارم: بسیجی کیست؟

فصل پنجم: بسیج و سیاست؛

فصل ششم: بسیج و فرهنگ؛

فصل هفتم: بسیج و سازندگی کشور؛

فصل هشتم: بسیج و دانشگاه؛

فصل نهم: وظایف نیروی مقاومت و پایگاههای بسیج؛

فصل دهم: وظایف نهادها و دستگاههای نظام در برابر بسیج.

فصل اول کتاب مشتمل بر پنج بخش، به تاریخچه بسیج، نقش آن در انقلاب و

جنگ، فلسفه و ضرورت بسیج می‌پردازد. در این فصل در خصوص فلسفه و ضرورت وجود بسیج آمده است:

مطلب اساسی این است که بسیج، یک حرکت بی‌ریشه و سطحی و صرفاً از روی احساسات نیست، بسیج یک حرکت منطقی و عمیق و اسلامی و منطبق بر نیازهای امروز دنیای اسلام و - به طریق اولی - جامعه اسلامی است. قرآن کریم می‌فرماید: «هو الذی أیدک بنصره و بالمؤمنین»؛ ای پیامبر، خدای متعال تو را، هم به وسیله نصرت خودش و هم از طریق مؤمنین، مؤید قرار داد و کمک کرد. این خیل عظیم مؤمنینی که در اینجا مورد اشاره آیه قرآن قرار گرفته‌اند، عبارت دیگری است از آنچه که امروز به نام «بسیج» در جامعه ما وجود دارد. آیات دیگر قرآن هم، آنجا که اشاره به مردم و آحاد مؤمن و انسانهای

با اخلاص می‌کند، بسیج عزیز کم نظیرِ زمان ما را که محصول فکر و درایت امام بزرگوار است، نشانه می‌گیرد.

آنچه مهم است این است که بسیج فقط شور و هیجان نیست؛ بسیج مظهر خصوصیت مثبت بسیار است. اگر می‌بینید که امام بزرگوار نسبت به بسیج یک رابطه ویژه‌ای از خود نشان می‌داد و اگر می‌بینید که همه کسانی که به سرنوشت این کشور و این نظام علاقه‌مند و دلبسته هستند، بسیج را گرامی می‌دارند؛ این به خاطر همان خصوصیات ویژه است. بعضی این جور گمان می‌کنند که بسیج یک مجموعه نظامی است؛ این جور نیست؛ بسیج جزء سازمانهای نظامی به معنای خاص آن به حساب نمی‌آید؛ بسیج یعنی پیشگام و پیشقراول در همه میدانهای مورد نیاز کشور و نظام اسلامی، هر جا حضور شجاعانه و فداکارانه و مخلصانه ضرورت پیدا می‌کند، بسیج در خط مقدم قرار می‌گیرد. جنگ، یکی از این میدانها بود. لذا شما ملاحظه می‌کنید در دوران جنگ که صدها هزار بسیجی به میدان رفتند، بعضی از اینها جوان بودند، بعضی پیر بودند، بعضی نوجوان بودند، بعضی شهری بودند، بعضی روستایی بودند، بعضی کارگر بودند، بعضی دانش آموز بودند، بعضی دانشجو بودند، بعضی کاسب بودند، بعضی روحانی بودند، بعضی استاد دانشگاه بودند، بعضی هنرمند بودند، بعضی متخصصین بودند، بعضی پزشک بودند؛ اما همه بسیجی بودند.

فلسفه وجود بسیج این است که در میان یک ملت وقتی آرمانی مطرح است؛ وقتی هدف بزرگی در پیش؛ وقتی توطئه دشمنی این حرکت و راه را تهدید می‌کند؛ اگرچه همه ملت باید حرکت کنند، اما از میان ملت به طور طبیعی و عادی جمعی پیدا می‌شوند که خود را بیشتر به آب و آتش می‌زنند؛ خود را بیشتر آماده حضور می‌کنند؛ سختی‌ها را به جان می‌خرند؛ رنجها را به جان تحمل می‌کنند؛ از خیلی از خیرات می‌گذرند؛ دنبال اجر و مزد مادی نمی‌مانند؛ دنبال تشویق و تقدیر نمی‌مانند، محور اصلی کار را می‌چسبند و به پیش می‌روند. در صدر اسلام هم همین جور بود؛ مسلمان زیاد بود، خیلی‌هاشان هم مسلمانهای خوبی بودند و جهاد فی سبیل‌اله می‌کردند؛ اما عمار یاسر و مقداد خیلی نبود؛ اینها بسیجیهای صدر اسلام بودند.

بسیج برای دفاع از کشور اسلامی و انقلاب اسلامی به وجود آمد. آمادگی برای دفاع، امروز و همیشه یک وظیفه اسلامی و انقلابی و ملی است. بنابراین، نیروی مقاومت بسیج باید

کار جذب و سازماندهی بسیجیان عزیز را با برنامه‌ریزی صحیح ادامه دهد و تشکیل ارتش بیست میلیونی را میسر عملی سازد.

بسیج؛ یعنی حضور بهترین و با نشاط‌ترین و با ایمان‌ترین نیروهای عظیم ملت در میدانهایی که برای منافع ملی، برای اهداف بالا، کشورشان به آنها نیاز دارد؛ همیشه بهترین و خالص‌ترین و شرافتمندترین و پرافتخارترین انسانها این خصوصیات را دارند.

جایگاه و نقش بسیج در حفظ و تداوم انقلاب اسلامی موضوع محوری **فصل دوم** است: انقلاب اسلامی، یک انقلاب مردمی است. اساساً هنر ایمان اسلامی در همین است که دل‌های مردم را آنچنان مجذوب می‌کند و نیروهای آنان را آنچنان در خدمت هدفهای عالی و والا به کار می‌اندازد که به خود این، انقلاب و حرکت اسلامی را بیمه می‌کند و نصرت الهی را به دنبال می‌آورد. صدر اسلام هم عیناً همین گونه بود. در صدر اسلام، حضور آحاد مردم و ایمان مخلصانه آنها، موجب نصرت شد. این، صریح قرآن است. آیه قرآن می‌فرماید: «هُوَ الَّذِي آتَىٰكَ بِنَصْرِهِ وَ بِالْمُؤْمِنِينَ» (انفال - ۶۳)؛ یعنی خدای متعال، با نصرت خود و به وسیله مؤمنین، پیامبر(ص) را تأیید کرد.

انقلاب ما، این برتری قاطع را بر همه حرکات و نهضتها و انقلابها داشت که متکی به آحاد مردم بود و همیشه هم متکی خواهد بود. علت اینکه استکبار جهانی نتوانسته است - و به فضل الهی هیچ وقت نخواهد توانست - این انقلاب را شکست بدهد، همین است.

بسیج، در جنگ پیشقدم بود؛ در آن جایی هم که پای سازندگی به میان می‌آید - اگر میدان بدهند - پیشقدم است؛ در آن جایی هم که خدمات عمومی مطرح می‌شود - اگر درخواست کنند - پیشقدم است؛ در آن جایی هم که مسئله آبروی نظام در انتخابات و امثال آن مطرح است، پیشقدم است. هر جا که یک حضور مخلصانه شجاعانه لازم است، می‌تواند بسیج را در آنجا جست و یافت؛ این معنای بسیج است. بیخود نیست که شخصیتی مثل امام^(ره) با آن عظمت، که وجود او مرکز توجه همه عواطف، عاشقانه این ملت بود، به بسیجیان عشق می‌ورزید و با همه وجود آنها را گرمی می‌داشت.

در حقیقت؛ بسیج می‌تواند در میدان سازندگی هم محور باشد و هم در میدان علم، مقدم بر دیگران قرار گیرد. بسیج در همه جای کشور حضور دارد. بسیج در دانشگاه، در حوزه، در بین متخصصین، در دستگاه‌های علمی، در میان روحانیون، در روستاها، در

شهرها، در طبقات مختلف حضور و نمود دارد و نشان داده است که در حقیقت نمونه کامل ملت ایران است.

فصل سوم به جایگاه و نقش بسیج در دفاع مقدس اختصاص دارد:

یقین بدانید اگر بسیج نبود، ما در مقابل جنگ تحمیلی عراق برما، یکی از آن ننگهای بزرگ تاریخی را برای تاریخمان شاهد می بودیم. تنها کلید حل مشکلات جنگ - که خود مشکل جنگ، از همه مشکلاتی که پیرامون و در دل آن وجود دارد، بزرگ تر است - بسیج بود. حل مشکل جنگ، بدون حضور بسیجی ممکن نبود.

ویژگی های بسیج موضوع فصل چهارم کتاب است:

بسیجی بلند همت است. خواسته های او بزرگ و در حد اعتلای کشور می باشد. خواسته او، نجات همه احاد بشر و رفع فساد و فقر و تبعیض و بی عدالتی و سلطه دشمن است. او از اینکه زیر پرچم آمریکا و یا دیگر قدرتهای بیگانه زندگی بکند و مثل حیوانات بچرد، بیزار است. برای او فرق می کند و مهم است که چه کسی بر کشور او فرمان براند؛ یک انسان فاسد و فاسق و فاجر و مزدور بیگانه، یا بندگان صالح خدا. او به اینکه در خانه و در محیط زندگی او، حکومت اله مستقر باشد یا حکومت دشمنان اله، اهمیت می دهد. لذا برای این کار می ایستد.

فصل پنجم به بسیج و سیاست می پردازد. در فرازی از بیانات مقام معظم رهبری چنین آمده است:

«امروز ما در میدان نظامی جنگ نداریم؛ اما عزیزان من! در میدان سیاسی و فرهنگی، یک جنگ حقیقی وجود دارد. هوشیارانه و مدرانه باید کار کرد. در میدان جنگ نظامی آنهایی که بوده اند، می دانند - هیچ لشکری به این ترتیب که سرش را پایین بیندازد و تفنگها را بگیرد و مرتب شلیک کند و جلو برود، به جایی نمی رسد؛ همه شان را درو می کنند. لذا باید نقشه بکشد، باید دشمن را دور بزند؛ باید از غفلت دشمن استفاده کند؛ باید طراحی تاکتیک بکند تا موفق بشود. در جنگ سیاسی و فرهنگی هم عیناً همین طور است؛ اگر سرمان را پایین بیندازیم و همین طور جلو برویم، کاری صورت نمی گیرد. تدبیر، آگاهی، هوشیاری، خبرویت و حسابگری دقیق بر اساس اصول لازم است و شما این کارها را بکنید.»

«بسیج و فرهنگ» موضوع فصل ششم کتاب است که در پنج بخش به موضوعاتی چون:

دوری از معنویت و دنیاطلبی، راز انحطاط جوامع اسلامی، مبارزه با فساد و فحشا و تهاجم فرهنگی، مقابله با فرهنگ تجمل‌گرایی و اسراف، امر به معروف و نهی از منکر، آسیب‌زدایی از بسیج و فرهنگ بسیجی با استناد و به بیانات مقام معظم رهبری پرداخته است.

فصل هفتم در سه بخش به موضوع بسیج و سازندگی کشور اختصاص دارد. در این فصل آمده است:

«در حقیقت بسیج می‌تواند در میدان سازندگی هم محور باشد و در میدان علم، مقدم بر دیگران قرار گیرد. بسیج در همه جای کشور حضور دارد. ... در همه فعالیتها می‌تواند پیشرو باشد و روحیه بسیجی را نشان دهد و باید هم همین طور باشد.»

«بسیج و دانشگاه» موضوع **فصل هشتم** کتاب است. این فصل در شش بخش به موضوعاتی چون: بسیج علمی و جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، ایمان و تعهد دینی، رکن اصلی موفقیت در عرصه‌های علم و دانش، معنای بسیج در دانشگاهها، پرهیز از کشمکشهای سیاسی در محیط دانشگاهها، معنای دانشجوی بسیجی و بسیج اساتید دانشگاهها می‌پردازد. در این فصل آمده است:

«دانشگاه خیلی مهم است. علم برای یک کشور خیلی مهم است. فهمیدن اینکه کدام علم و چگونه تلاش علمی‌ای برای یک کشور می‌تواند آینده‌ساز باشد، خیلی مهم است. یک ملت هنگامی می‌تواند در میدان علم شأنی کسب کند که در این زمینه حرفی برای گفتن تولید کند. نگاه کردن به علم دیگران و حداکثر، فراگرفتن آن، آن هم در حدی که آنها مصلحت می‌دانند تعلیم بدهند و در اختیار دیگران قرار دهند، هیچ افتخار علمی برای کشور به وجود نمی‌آورد؛ علم را باید کشف و تولید کرد. البته ابزار آن، عالم شدن است. پس از آنکه یک ملت توانست علم دیگران را فرا بگیرد و وارد میدان علم بشود، آن‌گاه خودش باید علم تولید کند. این یک جهاد می‌خواهد.

بسیجی در دانشگاه یک نگاه به دانشگاه دارد، یک نگاه به دنیا. نگاه به دانشگاه؛ یعنی نگاه برای علم و تحقیق و کار و درس و روابط دانشگاهی و رعایت اخلاق و جهتگیری سیاسی و... نگاه به دنیا برای این است که ببیند این مجموعه (دانشگاه) که این همه حرف و گفت، علم، سیاست و فعالیت در آن هست، در کجای دنیا قرار دارد؛ نقش آنچه می‌تواند

باشد و برایش چه جایگاهی در نظر گرفته‌اند. تا نداند در کجای تاریخ، دنیا و سیاست قرار گرفته است، نمی‌تواند نقش درون دانشگاهی خود را هم درست بفهمد. فرض کنیم ما امروز می‌گوییم تولید علم؛ که اگر یک مجموعه تحقیقاتی مشغول کار علمی شوند و ندانند امروز دنیا در چه مرتبه و مرحله‌ای است از علم قرار دارد و ما در کجای قافله علم هستیم، حتماً سرگرم مسائلی از علم می‌شوند که نیاز این لحظه زمانی ما نیست.

فصل نهم به وظایف نیروی مقاومت و پایگاههای بسیج می‌پردازد.

وظایف نهادها و دستگاههای نظام در برابر بسیج موضوع **فصل پایانی** کتاب است.

مقام معظم رهبری در این خصوص می‌فرمایند:

«تمام مسئولان کشور، در مقابل تجهیز و آماده‌سازی و ایجاد ترتیبات برای بسیج، مسئولیت دارند و من خودم را بر دفاع از سازمانی که امروز به عنوان نیروی مقاومت بسیج مشغول خدمت است، مؤظف می‌دانم و دفاع خواهم کرد».

